

[Olav Olsen.]

loven, kunde det være rigtigt at holde paa den faste Skat paa Landet, for da var der ikke væsentligt andet at lægge Skat paa end fast Ejendom, men Forholdene paa Landet er nu helt anderledes, end de var den Gang. Nu er der mange forskellige Erhverv ude i Landkommunerne; der er Landkommuner, som helt har skiftet Karakter siden den Tid. Skatterne er ogsaa helt forandret siden den Gang. Vel kunde de Smaaskatter, som fandtes i Stændertiden, være tunge nok at bære efter den Tids Forhold, men senere, og navnlig i den sidste Menneskealder, er der kommet en Masse Skatter til, sociale Skatter og andre, som ude i Landkommunerne er blevet væltet over paa de faste Ejendomme.

Nu kunde dette Forhold jo ogsaa godt være vedblevet, hvis vi havde haft Evne til at betale, men Tilstanden ude paa Landet er, som jeg sagde før, saa alvorlig, at jeg ikke tror, man med de Priser, man faar for det, der sælges, er i Stand til at betale Skatter og Renter. Det er sørgeligt, at Forholdene er saaledes, men jeg tror, de er det, og Grunden hertil er for mange Landmænds Vedkommende den, at deres Kredit er sluppet op. De har ikke Evne til at laane synderligt mere, og saa staa de overfor Ruin. Man maa derfor forstaa, at naar dette Krav om en Ændring af vore Skatter en Gang er sat paa Dagsordenen, vil det ikke blive taget af den igen, før det er opfyldt. Nu er der nogle Mennesker, der er indstillet saaledes, at de vil sige: Ja, det er de store Jordbrugere, der vil skyde Skatten over paa de smaa. Men det er ganske fejlagtig Tale. Hvis man, saaledes som jeg har gjort, vil gaa Sogneregnskaber og Skatteligninger igennem for at regne ud, hvorledes Forholdet bliver for de enkelte Skatteydere, vil man se, at i al Almindelighed — der er naturligvis mange Undtagelser til begge Sider —, men i al Almindelighed vil en Omlægning af den nuværende Skat, altsaa hele den Skattebyrde, Landbruget har, hvorefter den skal betales paa samme Maade som i Købstæderne, betyde en Lettelse i Skattebyrden, saaledes at den bliver ens for baade store og smaa Landmænd i Forhold til Arealet. Naar det er saaledes, trods de Fradragsregler, man har, skyldes det jo, at de smaa Ejendomme har en i Forhold til Arealet højere Ejendomsskyld. Dertil kan der naturligvis siges, at hvis der bliver foretaget en saadan Omlægning af de faste Skatter ude paa Landet, saa findes der ikke der den samme Evne til at betale Skatten, som der findes i Købstæderne. I Øjeblikket er det rigtigt, at vi ikke kan betale Skatterne paa den Maade,

og derfor er der efter min Mening ikke nogen anden Udvej end at lade Staten overtage en Del af disse Skatter. Dette er ikke et gammelt Venstrekrav, det er, saa vidt jeg erindrer, et gammelt socialdemokratisk Krav, at visse af de sociale Udgifter, om ikke dem alle, som paalægges af Staten, ogsaa skal betales af Staten. Derfor er det underligt, at man, naar vi nu kommer og er villige til Forhandling om Overførelse af en Del af disse Skatter fra Kommunerne til Staten, afviser os fra socialdemokratisk Side. I Dag er det ude paa Landet, at det kniber med at faa Skatten betalt, men jeg vil bede Dem tænke paa, hvorledes det vil gaa i de Købstæder; der i Øjeblikket har den store Skatteprocent, naar Indtægterne gaar stærkt ned, hvad der er al Udsigt til vil blive Tilfældet i den kommende Tid. Købstæderne vil da komme ud for en Katastrofe, der ikke er mindre end den, der nu er ude paa Landet, og ogsaa af den Grund maa vi overføre en Del af disse Skatter til Staten. Man maa forstaa, at her er Forhold, der vil komme til at virke ens for Landkommuner og Købstadkommuner, man vil altsaa ikke gøre Uret til nogen Side ved at gaa den her foreslaaede Vej.

Jeg har dernæst et Spørgsmaal til den højtærede Regering. Hvad har man gjort for at sikre Landets Handel med Udlandet, idet vore Varer nu ikke vil kunne afsættes i Udlandet paa samme Vilkaar som før? Dette Spørgsmaal er ikke klaret med store og smukke Taler — der maa Gerning til. I de sidste Aar har vi haft store Vanskeligheder med Indførselen til Tyskland; vi har set, hvorledes Tyskland ikke har villet opretholde vor Handelstraktat med Landet. Jeg vil gerne spørge, hvad Regeringen har gjort i denne Sag? Hvad har man gjort overfor Østrig, som i denne Sommer har lukket for Indførselen af Svin fra Danmark, en Eksport, der kun betød noget for Jylland, fordi der allerede var lukket for Udførselen fra Øerne paa Grund af Mund- og Klovesyge. Lukningen af Indførselen til Østrig betyder et stort Tab for de paagældende Slagterier, og jeg vil altsaa spørge den højtærede Regering, om den intet har gjort for at skaffe os vor Ret paa dette Omraade? I de sidste Dage har vi set, at Frankrig har indført forskellige Restriktioner, som vanskeliggør og formindsker Indførselen til Landet. Har Regeringen ikke foretaget noget for at styrke vor Eksport til disse Lande? Den højtærede Udenrigsminister maa jo være i Stand til at svare paa disse Spørgsmaal. Den højtærede Udenrigsminister har Erfaringer fra sine Møder i Folkenes